

Barnkonsekvensanalys

Enligt artikel 3.1 i barnkonventionen "ska vid alla åtgärder som rör barn i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa" Vid barnkonsekvensanalysen görs en helhetsbedömning av vad som är den bästa möjliga lösningen för barnet eller grupper av barn. Analysen visar på vilka positiva och negativa konsekvenserna det får för barnet eller barnen.

Beställare:	Barn- och utbildningsnämnd
Genomförare av prövning:	Utvecklingsledare, Barn- och utbildning
Berörda barn:	Barn på Rödluvans förskola Elever på Sandhems skola
Datum för intervjuer:	2 mars 2023: intervju personal fritidshem och skola 3 mars 2023: intervju personal förskolan samt elever årskurs 2 och årskurs 3

Lagstiftning

Kommunallagen:

- Budget i balans

Arbetsmiljölagen:

- God arbetsmiljö och förebygga ohälsa hos personalen

Skollagen:

- Hemkommunen är ansvarig för att utbildning kommer till stånd för alla som enligt Skollagen har rätt att gå i grundskolan (10 kap. 24 §)
- Rektor ansvar för kvaliteten och sin skolas resultat. Rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov (2 kap. 10§)
- Alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. (3 kap. 2 §)
- Alla elever har skolplikt från höstterminen det kalenderår då barnet fyller sex år (7 kap. 10§)

Barnkonventionen

Artikel 2: Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3: Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.

Artikel 6: Barnet har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Artikel 12: Barnet har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter utifrån barnets ålder och mognad.

Planerad förändring grundskola – frågan som ska prövas

En utredning av lokaler för förskolan Rödluvan och Sandhems skola har gjorts och resultatet visar att lokalerna inte är i skick att bedriva verksamhet i. Lokalerna behöver därför utrymmas skyndsamt men hållbart.

Förskolan fortsätter bedriva verksamhet i lokalerna tills moduler finns uppställda, vilka temporärt ersätter nuvarande lokaler.

Beslut kring vart skolan ska utrymmas i ett akut läge är vid arbetet med barnkonsekvensanalysen ännu ej taget. Förslaget som presenterats för vårdnadshavare vid informationsmötet 230222 var att fritidshemmet flyttar sin verksamhet till skolor i Mullsjö under påsklovet, men att morgonfritids erbjuds i Sandhem under skoldagar. Från och med vecka 15 har elever sin skolgång i Mullsjö; årskurs F-2 i befintliga klasser på Kronängs skola och årskurs 3 som en separat klass på Gunnarsbo ABC.

Synpunkter från personal (fritidshem och skola)

Vad säger eleverna?

En del elever pratar om det, andra inte. En del uttrycker oro, andra är nyfikna;

- "Jag vill inte lämna skolan."
- "Jag vill börja i Mullsjö."
- "Det ska bli roligt att få träffa nya kompisar/mina kompisar jag lärde känna på lovfritids/kompisar från förskolan som går i Mullsjö".
- "Får vi se när skolan rivs?"
- "Hinner vi ta ut våra grejer innan skolan rivs?"
- "Hur gör man när man river ett hus?"

Personal upplever att vårdnadshavarnas oro och tankar kommer fram genom eleverna, och att de är lojala sina föräldrar;

- "Varför har Mullsjö inte lagt pengar på Sandhem?"
- "Det är Mullsjö fel"
- "Mamma har sagt att..."
- "Pappa är arg för att..."

Förslagets styrkor

En flytt möjliggör:

- Fler vänner, att fler elever hittar en kompis att trivas med
- Att elever kan få en ny roll på skolan, en ny status
- Större dynamik bland fler elever
- Ett större sammanhang
- Att lärare får fler kollegor att samarbeta med och därmed ge ett bättre stöd eller mer utmaningar till elever.
- Att EHT hinner ge mer tid till eleverna då de inte behöver resa mellan många olika skolor.

Förslagets utmaningar

En flytt medför följande risker/konsekvenser:

- Några elever kan initialt komma att backa i utveckling på grund av osäkerhet, koncentration, sociala utmaningar
- Elever kan uppleva en mindre trygghet
- Några elever kan få en ökad skolfrånvaro
- Gällande skolskjuts så åker flera av eleverna åker redan skolskjuts. Men det blir viktigt att vara ett stöd till eleverna initialt, gå igenom vad som gäller på bussresan och säkerställa att busschaufförer är tydliga ledare på bussen.
- Att beslutet om hur skolan ska utrymma från lokalerna drar ut på tiden gör att lärare inte kan planera eller vara det tydliga stöd de önskar vara till eleverna. Om beslutet blir att eleverna kommer gå i Mullsjös skolor hade det varit värdefullt att göra besök inför starten då många elever ställer frågor om var de ska gå, hur skolan, skolgården och matsalen ser ut samt önskemål om att träffa elever och lärare på skolan.

Synpunkter från personal (förskola)

Vad säger barnen?

De yngre barnen har inte personalen pratat med om att förskolan ska utrymmas. För dem är livet här och nu; lunchen mitt på dagen ligger i framtiden. Att förskolan ska utrymmas till sommaren är en information som får komma närmare inpå.

De äldsta barnen (5-6 år) har fått information. Personalen har berättat att "luften är inte så bra här inne". Det har inte varit så många frågor från barnen och personalen har inte heller sett något kopplat till detta i leken. Frågor som har kommit från barnen har varit praktiska, såsom
- "Kommer huset rasa?"
- "Hur ska vi kunna springa förskoleloppet?" (ett lopp runt huset).

Reaktioner som kommit från barnen är främst kring den ökade utevistelsen som beslutades om när de fick information om lokalernas skick. Till exempel tycker de att det är jobbigt att vara utomhus så mycket, inte minst när det är kallt och mycket snö. Att rutiner förändras skapar oro både bland barnen och personalen. För barnen är det främst kopplat till trygghet och igenkänning. För personalen att ta fram nya planeringar och oro för att missar ska ske kopplat till specialkost eller anpassningar för barn.

Förslagets styrkor

Personalen är positiv till en flytt till lokaler som kommer vara ändamålsenliga för att bedriva förskola. Dagens lokaler är byggda för skolelever, vilket inte minst märks på fönsterhöjden och toaletternas placering i korridorer utanför "klassrummen".

Likaså är det av största vikt att lokalerna är miljömässigt bra. Personalen har under åren många gånger haft dialoger med vårdnadshavare som lämnat ett friskt barn till förskolan men som efter en stund fått snuva och hosta. När barnet kommit hem igen ser vårdnadshavarna att barnet inte längre har några symptom. Vid kännedom om lokalernas skick beslutades om mer utevistelse. Personalen såg rätt snart att barnen mår bättre; mindre snuva, hosta, och hos en del mindre eksem.

Förslagets utmaningar

Risker som personalen ser utifrån barnperspektivet är att barnen, och särskilt barn som är känsligare för förändringar, kommer vara oroliga. Flytten kommer vara en rörig period och säkerligen en period då ett antal vikarier behöver sättas in för att ordinarie personal ska kunna ställa i ordning nya lokaler. Ett förslag som lyfts från personal är att det skulle vara värdefullt att kunna använda nuvarande förskolegård medan lokalerna färdigställs. Då blir gården en trygghet och förändringen kan på så sätt bli successiv. Likaså att de äldsta barnen kan vara delaktiga i flytten genom att få hjälpa till att bära material och leksaker. Detta kan hjälpa dem att skapa förståelse.

Intervju med eleverna

Inledning av intervjuerna:

”Som ni vet så har man gjort undersökningar av lokalerna på Rödluvan och Sandhems skola. Nu är resultatet färdigt och det visar att skolan inte mår bra, att skolan är ”sjuk”, och att man inte kan fortsätta vara i lokalerna på längre sikt.

Skolan behöver därför utrymmas. Det är inte bestämt vart ni kommer flytta, bara att ni kommer flytta.

När man ska göra förändringar (att någonting blir nytt) så gör man en barnkonsekvensanalys. Det betyder att man ställer frågor till er barn om vad ni tycker och tänker. Jag har fått i uppdrag att ställa de frågorna till er.”

Intervjuerna genomförde i tre grupper; fem elever från årkurs 2, tre elever från årskurs 3 och fyra elever från årskurs 3. Eleverna valde själva om de ville bli intervjuade.

Resultatet presenteras sammanslaget:

- Hur tänkte och kände du när du fick veta att skolan är ”sjuk”?
 - Konstigt att behöva flytta.
 - Dåligt att vi har varit här fast skolan är sjuk.
 - Besviken att det var just den här skolan som är sjuk.
 - Ledsen för att vi har fått gå här så kort tid
 - Förvånad
 - Jättetråkigt. Mitt syskon går här och jag vill att han också ska få gå här.
 - Dåligt att behöva riva. Jag har ju gått här så länge.
 - Besviken.
 - Ledsen, vill inte att det ska vara så.
 - Tycker inte man ska behöva gå kvar på en sjuk skola.
 - Ledsen, jag har ju gått på denna skola så länge.
 - Tycker det kan bli spännande att se hur en annan skola ser ut.

- Hur tänker och känner du om flytten? Det är inte bestämt vart ni ska flytta utan att ni behöver flytta.
 - Läskigt, för jag vet inte om jag får nya klasskompisar. Tänk om de retas?
 - Bra att alla kompisar flyttar
 - Blir spännande att få nya kompisar
 - Roligt att få åka skolskjuts, det har jag inte gjort innan
 - Oroligt, vet inte hur det ska bli
 - Läskigt, för jag känner inte någon i Mullsjö.
 - Tråkigt, jag har inte gått på någon annan skola innan.
 - Jag kommer få åka längre med skolbussen.
 - Jag är rädd för att bli retad.
 - Spelar ingen roll, skulle ändå börja i Mullsjö i 4:an.
 - För Sandhems framtid är det nog inte bra. Många kommer flytta. Många kommer handla i andra affärer i stället för i Sandhem.
 - Synd om lärarna som inte visste att de ska behöva flytta.
 - Konstigt, mina föräldrar pratar om att flytta från Sandhem.

- Finns det något som kan bli bra trots flytten?
 - Alla kommer att träffas ändå, vi flyttar ju tillsammans.
 - Jag har hört att skolan i Mullsjö är jättebra med bra lektioner
 - Vi får mer kompisar
 - Roligt med ny skolgård
 - Jag kanske får träffa mitt syskon som går i Mullsjö
 - Blir roligt att få träffa kompisar från Mullsjö om vi flyttar dit.
 - Blir roligt med en annan skolgård.
 - Vi kommer få fler vänner.
 - Det ska bli lite kul.

- Vad ska vi vuxna tänka på så det blir så bra som möjligt för er barn nu?
 - Hjälp oss så att vi får nya vänner
 - Vi vill att det alltid är en av våra lärare som är med ute på rasten
 - Vi vill att det ska vara arbetsro i klassrummet och att vuxna säger till de som pratar, men inte jättesträngt.
 - Hjälp att få nya vänner. Jag är bra på det men alla är inte det
 - Hjälp de små på bussen
 - Hjälp oss så vi inte blir retade.
 - Att det är ordning på bussen. De stora svär. Min syster också.
 - Barn kan behöva någon vuxen att prata med, någon som inte är förälder eller lärare

Barnkonsekvensanalys – prövning av barnets bästa i frågan

Prövningen av barnets bästa, som ska ligga till grund för beslutet, måste utgå ifrån den kunskap som har inhämtats. Prövningen innebär att man gör en sammantagen helhetsbedömning av alla relevanta faktorer utifrån kartläggningen, beskrivningen och analysen. Här är det viktigt att man tar hänsyn till allt som rör barnets eller barnens fysiska och psykiska välbefinnande och utveckling i bedömningen, till exempel rätten till skydd och omvårdnad och rätten till lek och fritid. Så långt som möjligt ska man också ta hänsyn till både kortsiktiga och långsiktiga effekter för barnet eller barnen.

Förslagen som lagts fram
<p>Lokalerna är i det skicket att det inte går att bedriva verksamhet i dem. De behöver därför utrymmas skyndsamt men hållbart.</p> <p>För förskolans del kommer temporära lokaler sättas upp, vilka preliminärt kommer finnas på plats i början av sommaren. Politiken har tagit ett inriktningsbeslut att bygga en ny förskola i Sandhem. Förskoleplatserna i kommunen är i dagsläget fulla och därför ser de ett behov av en förskola i Sandhem.</p> <p>För skolans del behöver lokalerna utrymmas i ett akut läge. Förslag på förflyttning har lagts fram men ännu inte beslutats. I ett längre perspektiv har politiken inte tagit några beslut om att bygga en ny skola i Sandhem.</p>
Hur förhåller sig förslagen till barnkonventionen?
<p>Då lokalerna inte är i skick att bedriva verksamhet i är alla barns bästa att lokalerna utryms. Att de utryms skyndsamt är för att ingen ska behöva vistas i lokaler som inte är friska. Att de utryms hållbart bidrar till att barn och elever ges tid att förstå och förbereda sig för förändringen.</p>
Vilka risker har identifierats?
<p>Förändring skapar oro hos många barn och elever.</p> <p>Många vårdnadshavare är oroliga för olika konsekvenser kopplat till lokalernas skick och att de behöver utrymmas. Många av barnen och eleverna är bärare av vårdnadshavares oro.</p> <p>Att eleverna i skolan har fått information om en förändring men inte hur den ska genomföras bidrar till oro och otrygghet.</p> <p>Om skolgång kommer ske i Mullsjö kan förändringen bidra till osäkerhet och sociala utmaningar som kan leda till ökad otrygghet för vissa elever.</p> <p>Om skolgång kommer ske i Mullsjö finns oro kopplad till skolskjutsen.</p>

Prövning av barnets bästa

En utrymning av lokalerna behöver göras utifrån hälsoskäl och det är också barnets bästa att de skyndsamt lämnar lokalerna som inte är hälsosamma att vistas i.

För förskolan kommer nya lokaler också innebära mer anpassade lokaler utifrån förskoleverksamhet.

För skolans del är inte beslut fattat vart skolan ska flytta utifrån detta akuta läge. För barnens bästa ska beslutet fattas skyndsamt för att personal ska kunna förbereda eleverna och arbeta mot fattat beslut.

Om beslut fattas om skolgång i Mullsjö behöver personal arbeta med framtagna risker.

Om beslut fattas om skolgång i Mullsjö finns också faktorer som kan vara positiva utifrån ett barnperspektiv, såsom fler vänner, större dynamik, möjlighet till att få en ny roll samt möjlighet till ökat stöd från elevhälsan.

Viktiga åtgärder

Förskolan

Skapa trygghet under övergång till nya lokaler genom att använda nuvarande förskolegård medan nya lokaler färdigställs.

Gör barnen delaktiga i flytten genom att följa hur nya lokaler iordningställs och låt barnen få hjälpa till att bära in material.

Skolan

Om beslut fattas om skolgång i Mullsjö behöver vuxna hjälpa eleverna att bli trygga genom att förbereda dem i frågor kopplat till skolskjuts, skolgård och skollokaler. Likaså ta ett stort ansvar för elevernas sociala situation så att elever känner sig trygga i en ny social situation.

Mullsjö 230310

Jenny Albers

Utvecklingsledare Barn- och utbildning